

ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА ЯК СКЛАДОВА НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Вінницький національний технічний університет;

Анотація

Досліджено питання інформаційної безпеки в умовах розвитку інформаційних технологій та створення інформаційного суспільства. Проаналізовано стан інформаційної безпеки в Україні та досліджено її вплив на національну безпеку держави. Розглянуто можливості розвитку інформаційної безпеки в умовах подальшого науково-технічного прогресу.

Ключові слова: інформація, інформаційна безпека, інформаційне суспільство, національна безпека, кіберпростір, національні інтереси, інформаційна сфера України.

Abstract

The issues of information security in the conditions of development of information technologies and creation of information society are investigated. The state of information security in Ukraine is analyzed and its influence on the national security of the state is investigated. Possibilities of information security development in the conditions of further scientific and technical progress are considered.

Keywords: information, information security, information society, national security, cyberspace, national interests, information sphere of Ukraine.

Вступ

Захищаючи свої національні інтереси, кожна держава має дбати також і про свою інформаційну безпеку. Збалансована державна інформаційна політика України формується як складова частина її соціально-економічної політики, виходячи з пріоритетності національних інтересів та загроз національній безпеці самої країни. Інформаційна безпека суспільства, держави характеризується ступенем їх захищеності, та, як наслідок, стійкістю головних сфер життєдіяльності у відношенні до небезпечних інформаційних впливів. Інформаційна безпека визначається здатністю нейтралізувати такі впливи. Загальноприйнятим є таке визначення інформаційної безпеки, як стан захищеності життєво важливих інтересів громадян, суспільства та держави в інформаційній сфері.

Результати дослідження

Інформаційна безпека – стан захищеності життєво важливих інтересів людини, суспільства і держави, при якому запобігається нанесення шкоди через: неповноту, невчасність та невірогідність інформації, що використовується, негативний інформаційний вплив, негативні наслідки застосування інформаційних технологій, несанкціоноване поширення, використання, порушення цілісності, конфіденційності та доступності інформації [1].

В сучасних умовах інформація стала важливим і невід’ємним соціальним ресурсом. Вона здатна допомогти людині адаптуватися у житті в умовах невизначеності, пристосуватися до постійних змін, виробити нові стереотипи поведінки, що відповідають новим обставинам. Інформація є важливим елементом торгівлі, оборони, комерції та культури в країні [2]. Інформація - це допомога у прийнятті рішень, розробці стратегій та планів розвитку, необхідних для політиків, осіб, що приймають рішення, менеджерів та іншим.

За сучасних умов інформаційна безпека набуває все більшого значення і стає одним із найважливіших елементів забезпечення національної безпеки, державного, інформаційного суверенітету. При забезпеченні державою високого рівня інформаційної безпеки стає можливим стійкий розвиток суспільства, забезпечується своєчасне виявлення, запобігання і нейтралізація реальних та потенційних загроз національним інтересам у різних сферах, захист конституційних прав і свобод людини і громадянина, територіальної цілісності і недоторканності держави. Розвиток

національних інформаційних ресурсів стає пріоритетним завданням. Усе це забезпечить стрімку побудову в Україні розвинутого інформаційного суспільства.

Загрози інформаційної безпеки - одні з основних проблем національної безпеки, суспільної безпеки і економіки, з якими стикається кожна країна в ХХІ столітті. Кіберпростір - визначальна риса сучасного життя [3]. Люди і спільноти в усьому світі з'єднуються, спілкуються і організуються в кіберпросторі і через нього. Наявність безлічі проблем інформаційної безпеки в різних сферах життя, природно, підсилює політичний інтерес до їх вирішення. Інформаційна безпека є інструментом для досягнення національних інтересів держави, оскільки більшість сучасних теорій зосереджені на унікальності, цілісності, конфіденційності та доступності. Тобто інформація стала чинником, який може призвести до значних технологічних аварій, військових конфліктів та поразок у них, дезорганізувати державне управління, фінансову систему, роботу наукових центрів, і чим вищий рівень інтелектуалізації та інформатизації суспільства, тим потрібнішою стає надійна інформаційна безпека, оскільки реалізація інтересів, людей та держав все більше здійснюється за допомогою інформатизації. Враховуючи той факт, що під впливом інформаційних атак може цілеспрямовано змінюватися кругозір та мораль як окремих осіб, так і суспільства в цілому, нав'язуються чужі інтереси, мотиви, спосіб життя, на перший план впливає аналіз сутності та форм проявів сучасних методів скритого агресивного впливу, вияву дій, що мають цілеспрямований агресивний характер і які протирічать інтересам національної безпеки, вироблення механізмів протидії їм у всіх напрямках.

Висновок

Новітні технології – це важливий чинник у розвитку інформаційного суспільства. Однак, як наслідок, стрімкий розвиток інформаційно-комунікаційних технологій, створення глобального інформаційного простору, інтеграція інформаційних технологій у наукових та виробничих видах діяльності, ініціюючий розвиток всіх сфер суспільного виробництва, інтелектуалізація трудової діяльності призвели до виникнення інформаційних загроз у важливих сферах життя суспільства та держави.

Інформація та інформаційні технології відіграють велику роль у сучасному світі. Але з розвитком інформаційного суспільства інформація є не лише засобом забезпечення безпеки, а може стати великою загрозою. Саме тому проблеми інформаційної безпеки України наразі є дуже актуальними.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Особливості проблем законодавчого забезпечення інформаційної безпеки держави, суспільства і громадянина в умовах інформаційно-психологічного протистояння / А.М. Кузьменко // Часопис Київського університету права. — 2010. — № 4. — С. 317-321.
2. Ільницька У. Інформаційна безпека України: сучасні виклики, загрози та механізми протидії негативним інформаційно-психологічним впливам / Ільницька Уляна // Humanitarian vision. - 2016. - Vol. 2, Num. 1. - С. 27-32. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/hv_2016_2_1_7
3. Бородакий Ю.В., Добродеев А.Ю., Бутусов И.В. Кибербезопасность как основной фактор национальной и международной безопасности XXI века [Электронный ресурс] / Бородакий Ю.В., Добродеев А.Ю., Бутусов И.В. – 2013. – Режим доступу до ресурсу: <https://cyberleninka.ru/article/n/kiberbezopasnost-kak-osnovnoy-faktor-natsionalnoy-i-mezhdunarodnoy-bezopasnosti-hh-veka-chast-1>.

Ткачук Людмила Миколаївна – доцент кафедри менеджменту та безпеки інформаційних систем, кандидат економічних наук, заступник декана з навчально-методичної роботи Факультету менеджменту та інформаційної безпеки ВНТУ, e-mail: ludatkachuk2017@gmail.com.

Мовчанюк Мар'яна Тимофіївна — студент групи КІТС-186, факультет менеджменту та інформаційної безпеки, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: aelil.mary@gmail.com

Ткачук Людмила Миколаївна – associate professor of Department of Management and Security of Information Systems, candidate in economics, deputy dean for educational and methodological work of the Faculty of Management and Information Security of VNTU, e-mail: ludatkachuk2017@gmail.com.

Movchanyuk Mariana T. - department of Management and Information Security, Vinnitsa National Technical University, Vinnitsya, e-mail: aelil.mary@gmail.com